

سپهرغرب، گروه اندیشه – سمیرا گمار: دبیر گروه تاریخ و سیره پژوهشگاه بین‌المللی جامعه‌المصطفی گفت: ما انسان‌ها در زندگی خود از راه و روش دقیق و صحیح زندگی اطلاع نداریم و ضروری است که به یک اسوه و الگو رجوع کنیم؛ زندگی حضرت زهرا در نقش فرزندی، همسری، مادری و اجتماعی جامع الگوهای عالم است.

با توجه به قرار گرفتن در ایام فاطمیه بررسی ابعاد مختلف وجودی حضرت زهرا سلام‌الله علیها موضوعی است که نیاز امروز جامعه بوده و ضرورت پرداختن به آن بیش از هر زمانی حس می‌شود؛ مطالعه ابعاد زندگی حضرت زهرا سلام‌الله علیها ضمن اینکه معرفت و ایمان انسان را نسبت به این بانوی مکرم اسلام افزایش می‌دهد، باعث یادگیری مهارت‌های اخلاقی و تربیتی در خانواده و اجتماع نیز می‌شود. در این راستا به گفت‌وگو با حجت‌الاسلاموالمسلمین حسن احمدی، دبیر گروه تاریخ و سیره پژوهشگاه بین‌المللی جامعه‌المصطفی و استاد حوزه و دانشگاه نشستیم تا نظرات وی را درباره سیره مختلف حیات حضرت زهرا سلام‌الله علیها در ابعاد گوناگون جویا شویم که در ادامه نتیجه را خواهید خواند:

❖ نیاز انسان به اسوه کامل برای زندگی

پیش از پرداختن به زندگی حضرت زهرا و ابعاد مختلف حیات ایشان باید به چند نکته توجه کرد؛ نخستین مسئله این است که ما انسان‌ها در زندگی خود از راه و روش دقیق و صحیح زندگی اطلاع نداریم، آن‌هم به‌دلیل محدودیت‌هایی است که با آن مواجه هستیم؛ بنابراین ضروری است که به یک اسوه و الگو رجوع کرده و به او تکیه کنیم. بی‌شک این اسوه و الگو باید معیارهایی داشته و طوری زندگی کرده باشد که از خطا و اشتباه دور بوده و این مهم را در کل جهان فقط در زندگی حضرات معصومین سلام‌الله علیهم می‌توان یافت.

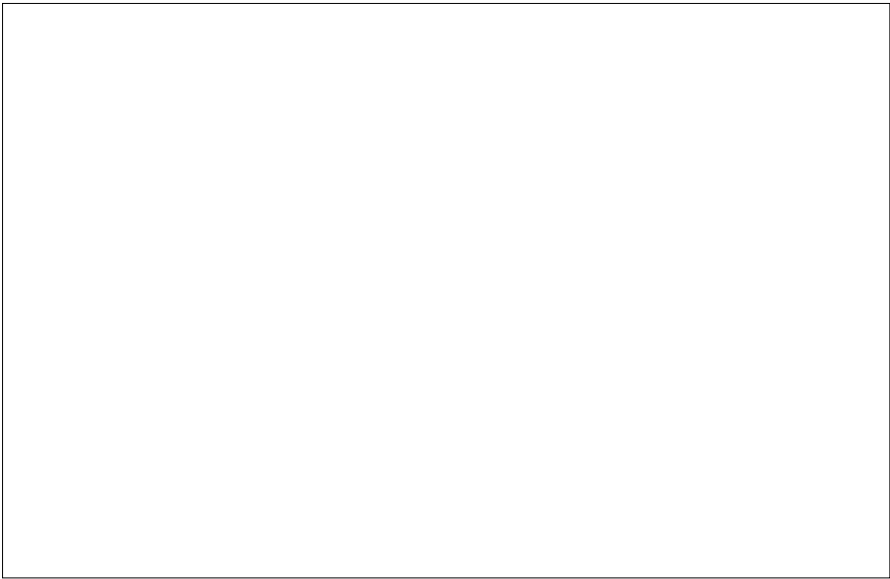
❖ ما حجت خدا بر مردم و مادر حجت خدا بر ما است کلامی از حضرت مهدی صاحب‌الزمان علیه‌السلام با این مضمون وجود دارد: ما اهل بیت حجت خدا بر مردم هستیم و مادر فاطمه حجت خدا بر ما است؛ ببینید خود حضرات معصومین برای عموم مردم حجت هستند و شرط سعادت دنیا و آخرت تبعیت از ائمه علیهم‌السلام در همه ابعاد زندگی است، اما مادر ائمه در باطن تکیه‌گاه آنان است. با وجود اینکه حضرت زهرا (س) مقام امامت هم ندارند، اما این جایگاه والا باعث می‌شود ایشان مورد رجوع امامان معصوم علیهم‌السلام باشند. به‌رحال حضرت صدیقه طاهره سلام‌الله علیها یکی از این معصومین است که ما باید ببینیم زندگی ایشان چطور بوده، وقتی شناخت و معرفت از زندگی حضرت حاصل شد، در بی معرفت عمل هم می‌آید؛ سیره حضرت زهرا (س) ابعاد مختلفی دارد که در این گفتا فقط مباحث اخلاقی و تربیتی ایشان را مورد مذاقه قرار می‌دهیم.

❖ رفتار حضرت زهرا در نقش فرزندی با پدر
 آن‌قدر مهربانانه بود که ملقب به ام اییها شد یکی از ابعاد زندگی حضرت زهرا سلام‌الله علیها رفتار ایشان به‌عنوان فرزند با پدر و مادر خود، پیامبر گرامی اسلام

دبیر گروه تاریخ و سیره پژوهشگاه بین‌المللی جامعه‌المصطفی مطرح کرد:

حیاتِ بخشِ حضرت زهرا(س) الگویی برای همه نسل‌های بشر

حضرت صدیقه طاهره فرزندی مهربان، همسری مطیع، مادری با محبت و بانویی آگاه به مسائل اجتماع

و حضرت خدیجه سلام‌الله علیها بوده است؛ حضرت زهرا سلام‌الله علیها هشت سال در مکه بودند و در این مدت پا به پای پدر در راه اعتلای اسلام کوشیدند، اگرچه در آن زمان کودک بوده و سن کمی داشتند، اما با تبعیت محض از پدر گرامی خود هرجا پیامبر (ص) می‌رفت، حضرت زهرا هم در کنار ایشان بود؛ مثلاً در شعب ابی‌طالب که سه سال به طول انجامید، حضرت در کنار پدر و مادر خود بودند و مشقات وارده را تحمل کردند. بعد که حضرت رسول (ص) به مدینه هجرت کرد نیز حضرت زهرا (س) ایشان را همراهی کرد، در منابع مختلف تاریخی آمده است که وقتی پیامبر (ص) مورد آزار مشرکان قرار می‌گرفت، حضرت زهرا (س) ایشان را دلداری می‌داد که شدت مهربانی ایشان با پدر خود باعث شد حضرت ملقب به ام‌اییها «مادر پدر» باشند. در جنگ احد نیز وجود مبارک حضرت زهرا سلام‌الله علیها در بخش پشتیبانی جنگ بوده و در مداوای مجروحان نقش‌آفرینی می‌کردند.

❖ نقش همسری حضرت زهرا آنجا مشهود است که امیرالمؤمنین فرمود: فاطمه (س) هیچ‌گاه مرا خشمگین نکرد

زایوه دوم زندگی حضرت نقش همسری ایشان است؛ حضرت صدیقه طاهره سلام‌الله علیها واقعا نمونه بودند و در روایات مختلفی که از حضرت معصومین به دست ما رسیده، این موضوع کاملاً مشهود است. حضرت امیر فرموده: جهاد زن خوب شوهرداری کردن بوده، یعنی اگر زنی می‌خواهد جهاد کند، این مسئولیت خود را به نحو احسن انجام دهد؛ حضرت زهرا (س) در این بخش پیشتان بود.

اطاعت از همسر در زندگی ایشان موج می‌زد و می‌فرمود: من همواره به توصیه پدرم رسول‌الله (ص) عمل کردم؛ توصیه پیامبر اکرم این بود که از همسرت چیزی نخواه که در توان او

اندیشه

sepehrgharb.news@gmail.com

sepehrgharb.news@gmail.com

sepehrgharb.news@gmail.com

sepehrgharb.news@gmail.com

sepehrgharb.news@gmail.com

❖ فرزندان خود را با احترام و محبت صدا می‌زد؛ میوه دل، نور چشمانم

در بخش تربیت فرزند و نقش مادری حضرت زهرا سلام‌الله علیها نکات بسیار قابل توجهی وجود دارد؛ حضرت با احترام و نیکی فرزندان خود را صدا می‌زد و آن‌ها را خطاب قرار می‌داد، خوب وقتی این‌طور باشد، فرزندان هم ضمن احترام با پدر و مادر صحبت می‌کنند؛ در حدیث کسا می‌خوانیم که وقتی امام حسن علیه‌السلام وارد شده و به مادر سلام می‌دهند، حضرت پاسخ می‌دهند: سلام نور چشمم و میوه قلبم، با امام حسین علیه‌السلام نیز همین برخورد را دارد.

مسئله بعدی این است که حضرت به بازی بچه‌ها توجه بسیاری می‌کرد، بچه باید بچگی کند، چون این نیاز روحی اوست، هنگامی که حضرت زهرا (س) با امام حسن علیه‌السلام بازی می‌کرد هنگام بازی کلماتی هم بیان می‌فرمود، نظیر اینکه ای حسن نظیر پدرت باش و ربسمان ظلم را از حق دور کن.

تشویق فرزندان به علم‌آموزی نکته دیگری است که در سیره حضرت زهرا سلام‌الله علیها وجود دارد که حاکی از اهمیت علم و سوداآموزی در نگاه ایشان است؛ هنگامی که امام حسن علیه‌السلام در سن هفت‌سالگی به مسجد می‌رفت، مادر می‌فرمود: هر چیزی که از پیامبر (ص) شنیدی برای من بازگو کن، این مسئله علاوه‌بر بهره‌مندی حضرت از خطابه منبر رسول اکرم (ص)، چند نکته هم دارد؛ تشویق به مسجد رفتن و انجام اعمال عبادی کودکان در مسجد، ارزش قائل شدن برای کودک و یاد دادن مفاهیم دینی به او و توجه به علم‌آموزی.

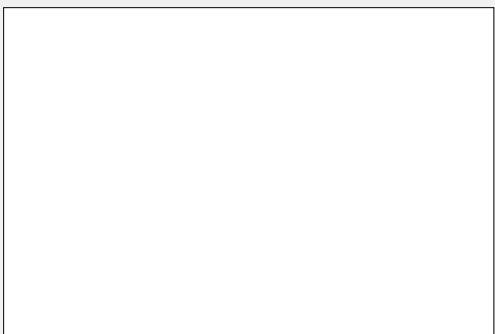
❖ همسایگان را بر خود مقدم می‌دانست
 منابع مختلف تاریخی نشان می‌دهد حضرت در ارتباط با همسایگان و مردم روش فوق‌العاده‌ای دارند، چه در هنگام دعا که همسایه را بر خویشن مقدم می‌کرد و چه در هنگام اطعام؛ برای کمک به مردم، انسان به ماهو انسان کافی بود تا ایشان مانند پدر گرامی خود رفتار کنند که البته متأسفانه خیلی از ابعاد گوناگون زندگی حضرت به ما نرسیده است.

❖ از حضور در پشتیبانی جبهه جنگ تا ایراد خطبه در دفاع از ولی خدا
 مسئله مهم دیگر در حیات حضرت زهرا (س) نقش‌آفرینی اجتماعی و سیاسی حضرت است؛ این‌طور نبود که حضرت فقط در خانه باشند، بلکه به هنگام نیاز با رعایت عفت و حجاب در اجتماع نیز حضور پیدا می‌کردند؛ همان‌طور که عرض کردم از حضور در پشتیبانی جنگ و مداوای مجروحان در جنگ احد و یا تهیه نان و غذا در جنگ خندق تا قرائت خطبه ددیکه، دفاع از حریم ولایت و حضور شبانه در خانه انصار و طلب یاری برای ولی خدا که البته درنهایت هم منجر به شهادت حضرت علیها شد.

با همه این اوصاف می‌توان هر بخش از حیات حیات‌بخش حضرت را مورد واکاوی قرار داده و ببینیم تا چه حد به سیره

ایشان نزدیک هستیم.

راز محبوبیت سردار دل‌ها

سردار دل‌ها، محبوب قلوب، علمدار محور مقاومت و سرباز ولایت شهید قاسم سلیمانی ازجمله سردارانی بود که بعد از یک عمر جهاد مخلصانه در عرصه‌های انقلاب، دفاع مقدس، فتنه‌های روزگار و درنهایت در رزم بی‌امان با اشقیای زمان، تکفیری‌ها، عمله‌های میدانی آمریکا و صهیونیست، داعش، در دفاع از محور مقاومت، حرم اهل بیت عصمت و طهارت (ع) و در میدان دفاع از حرم «بانوی مقاومت»، حضرت زینب کبری (سلام‌الله علیها)، «مزد خوبان» را دریافت کرد و پای بر بساط «عند ربهم یرزقون» نهاد و جام شهادت را سر کشید. شب همین برخورد را دارد.

زمانی که همه در خواب بودند و او در مأموریتی بزرگ و در رزم بی‌امان با کفر جهت تأمین امنیت پایدار برای کشور، منطقه و جهان، همه‌چیز آماده بود برای فریاد فرّت و رب الکعبه حاج‌قاسم عزیز و ترنم صدر غزل لسان‌الغیب که:

دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند/ و اندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند/ بیخود از شعلشعه پروتو ذاتم کردند/ بساده از جام تجلی صفاتم دادند/ چه مبارک سحری بود و چه فرخنده شبی/ آن شب قدر که این تازه برآتم دادند

شهادت این تربیت‌یافته مکتب امام خمینی (س) و سرباز مخلص ولایت نه‌تنها مردم ایران سرفراز، بلکه منطقه و جهان را تکان داد. همه در فراکش اشک ریختند و در ماتم از دست دانش سوختند؛ از سویدای دل شعار انتقام، انتقام سر دادند. از کاظمین، کربلای مela و نجف اشرف گرفته تا اهواز، تهران، کرمان و بلکه جای‌جای وطن، منطقه و بلکه جهان به حرکت درآمدند و خیزشی بسان قیامت برپا کردند.

خون مالک به زمین ریخت، خبر سنگین است/ بعد مالک به تن حوصله، سر، سنگین است

❖ راستی رمز و راز این‌همه عشق و ارادت به سرباز ولایت

وطن حاج‌قاسم عزیز چیست؟
 محبوبیت حاج‌قاسم را در بادی امر باید در ایمان و اعتقاد او به خدای مهربان و اصلاح رابطه خود با معبود یگانه جستجو کرد.

مولایمان امام علی(ع) در نهج‌البلاغه حکمت ۸۹ می‌فرماید: مِنْ أَسْلَحَ مَسَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اللَّهِ أَسْلَحَ اللَّهُ مَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ النَّاسِ وَ مَنْ أَسْلَحَ أَمْرَ أَخَرْتَهُ أَسْلَحَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَ دُنْيَاهُ وَ مَنْ كَانَ لَهُ مِنْ نَفْسِهِ وَاعْظَ كَانَ عَلَيْهِ مِنْ اللَّهِ حَافِظٌ.

هرکس آنچه را میان او و خداست اصلاح کند، خداوند آنچه را بین او و مردم است، اصلاح کند و هرکس کار آخرتش را به اصلاح آورد، خداوند کار دنیایش را اصلاح کند و آن را که از خود بر خود واعظ بوده، از خدا بر او نگهدیان است.

رابطه عاشقانه او با معبودش، توکلش به خدا و توسلش به ساحت مقدس معصومین (ع) علت محبوبیت عمیق او بین مردم بود، او از جنس مردم و از بطن و متن مردم برخاسته بود، درد آنان را با همه وجود احساس و در رفع مشکلات مردم تا پای جان فداکاری می‌کرد؛ صحنه‌های انقلاب، روزهای سخت دفاع مقدس، مبارزه با ضد انقلاب در غرب و اشارر در شرق و بعد نیز همو بود که مرزهای راهبردی و میدان جنگ ما را از پاه و شلمچه به سواحل مدیترانه کشید و ما را در ساحل امنیت نشاند.

ویژگی دیگری که او را محبوب قلوب کرد، اخلاص بالای ایشان بود. با اینکه فرمانده محور مقاومت بود، اما هیچ‌وقت خودش را مطرح نکرد، او علاقه‌مند بود به‌جای سرلشکر، به او بگویند سرباز وطن و در آخرین دست‌نوشته‌های خود آرزو می‌کند که بر سنگ مزارش همین عنوان را درج کنند.

ویژگی دیگر او شجاعت و اهل خطر بودنش گفته می‌شود و به قول مولا و مقتدایمان خود را به همان خطر می‌برد. او ۴۰ سال دنبال شهادت بود، گریه‌های جان‌سوزش در فراق یاران شهیدش همچون شهید احمد کاظمی، مبین این حقیقت است.

او آراسته به ایمان، تقوا و یقین و پیراسته از هوا و هوس، نگاهی به خدا و به کدخدایان او با اهل جاح و جریان سیاسی نبود، بلکه یک انقلابی تمام‌عیار در مسیر روشن ولایت بود. او نه‌تنها به‌عنوان یک نظامی سرشناس در جنگ‌های راهبردی جهان نام پُرآوازه داشت، بلکه در سپهر سیاست دارای تدبیر، کیاست و فراست بالایی بود. درعین‌حال که یک موحد به تمام معنا بود، یک دشمن‌شناس قهار و قهرمان مبارزه با ظلم و استکبار نیز به‌شمار می‌رفت.

برشمرن خصوصیات والای این مرد آسمانی مجال دیگری می‌طلبد. امید که همه ما بالآخر مسئولان و کارگزاران نظام اسلامی با تاسی از راه و رسم و روش و منش او، به این ملت بی‌نظیر خدمت کنند. مبارک باد بر آن فرمانده دایر، شجاع و مخلص، گوارای وجود آن سالار «لشکر ۴۱ ثارالله»، برارنده روح بلندپرواز آن سردارِ «محور مقاومت».

سلام بر او روزی که زاده شد، سلام بر او روزی که به شهادت رسید و سلام بر او روزی که دیروز بار زنده و برانگیخته خواهد شد.

او همیشه به صبح نگاه می‌کرد و به فلسف، پویا بود و بالنده و سازنده، دارای روحی بزرگ و شخصیت بزرگوار، طبعی منبع، روحیه خستگی‌ناپذیر، لایستمدار، فرمانده با بصیرت، میدان‌دار با درایت، رزمنده با کیاست، پاسداری با فراست در حرکت و صیوروت عاشقانه، در تکاپوی عارفانه و در مسیری سالکانه، تشنه عدالت، در مسیر حقیقت، عاشق شهادت، امیدوار به فضل خدا، سرسپرده به فرمان ولا، جهادگری در راه خدا، وفا با شهیدان، صفا با دوستان، دلنوازی یتیمان، با عزم در ایمان، پُرصلابت در میدان، دل‌تنگ شهیدان، دل‌تنگ حاج‌احمد کاظمی، مهدی یاکری، حاج‌ابراهیم همت، حسین همدانی، عماد مغنیه، حسین یوسفی الهی و غیره بود.

او رادمردی بود که به کمال آرزوسیدن از مرگ رسید، خستگی را خسته کرد و در راه تحقق آرمان‌های حضرت امام (ره)، شهیدان و موالی و مقتدای خود حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در جبهه‌ای به وسعت تمامی حقیقت به مجاهده و مبارزه برخاست. او نه‌تنها برای اسلام، ولایت و ایران عزیز، بلکه برای جبهه مقاومت، فلسطین، سوریه، عراق، لبنان، یمن، بحرین، افغانستان و همه مستضعفان و مظلومان عالم پشتوانه‌ای استوار بود.

و اینکه مائیم و اندیشه‌های پاک او، دل پُر عشق و احساسش و پرچی که از او به افتخار داریم.

به خدایمان سزاوار نیست کوله‌پشتی‌های شهیدانمان بر خاک بیوسد و پرچم مردانگی و غیرت این سرزمین بر خاک بیفتد. مرا کشت خاموشی لاله‌ها، دریغ از فراموشی لاله‌ها کجا رفت تأثیر سوز دعا، کجایند مردان بی‌دعا

کجایند شورآفرینان عشق؟! علمدار مردان میدان عشق

امید که خون پاک این سردار پاکباخته و یاران عاشورایی‌اش به‌ویژه شهید مجاهد ابومهدی المهندس باعث رویش و رشد جوانان آگاه، رشید، بالنده، غیرتمند و شجاع در راه اعتلای کلمه توحید باشد. ان‌شاءالله

❖ محمد نباتی